

O zadevah občinskega lova.

Prejeli smo iz Dolenjskega sledeče vprašanje:

Sl. vredništvo! Dovolite v blagor soseske javno vprašanje: ali se res lov ne sme v najem dajati po posameznih davkarskih soseskah? ali ravna postavno c. k. okrajno glavarstvo, ki ne dá drugače, ko za celo sosesko, dve fari skupaj, lova v najem, kar vendar posamezni najemniki želé, gotovo na korist soseski, kateri bi po tej poti najemščina veliko več vrgla.

Odgovor vredništva.

Po §. 7. lovske postave (cesarskega patenta) od 7. marcija leta 1849. (drž. zak. lista broj 154. stran 173) niso smele občine občinskega lova po davkarskih občinah v najem dajati, ampak za celo občino skupaj. — Z razglasom ministerstva za notranje zadeve od 15. decembra l. 1852. (drž. zak. lista broj 257. stran 1120) so pa dobile politične gosposke (zdaj okrajna glavarstva) pravico v roke, da občinske love v najem dajo. Samo ob sebi se razume, da morajo okrajna glavarstva na to delati, da se občinski lovi za občine kolikor mogoče ugodno v najem dajo, a določba navedenega §. 7. lovske postave, po kateri se imajo občinski lovi za celo občino skupaj v najem dajati, veljá tudi še zdaj. — Vendar pa imajo okrajna glavarstva po §§. 5., 10. in 12. navedenega ministerskega ukaza od 15. decembra l. 1852. pravico, da smejo po potrebi in svoji previdnosti, ako bi ne bilo mogoče občinskega lova po navadnem potu v najem dati, ukreniti to, kar se jim potrebno zdi, torej kaj drugega nego velevali §. 7. lovske postave.

Torej je treba, da se obrne županstvo zaradi tega na okrajno glavarstvo, da bi se lov ne oddal za celo občino skupaj v najem, ampak posamezno po davkarskih občinah ali skupno za več davkarskih občin. — Ako okrajno glavarstvo v to ne privoli, ima županstvo pot odprto, obrniti se na c. k. deželno vlado.

Zdravniške stvari.

Krompirjeva voda zdravilo zoper revmatizem.

Kogar po prehlajenji po rokah ali nogah trga, naj si boleči ud na večer, predno se spat vleže, v topli vodi koplje, v kateri se je ravnokar krompir skuhal. Drugo jutro potem je bolečine uže prav malo ali celo nič več. — Tako smo brali v časniku. Ali pa je topla krompirjeva voda zoper revmatizem ali protin res tako zdravilna, naj skušnija uči; škodovati ne more, če tudi ne pomaga.

Zgodovinske stvari.

Kršćanstvo pri Slovencih do Cirila in Metoda.

Spisal Ivan Lavrenčič.

I.

Oblak beží — nebó se kaže jasno,
Na njem pa sije solnce sreče krasno.
Maliki studni v prahu zdaj ležijo,
Ostanki njih v valove se valijo.

J. Bilc.

O preseljevanji narodov drle so čete proti lepi Italiji, proti Rimu, da bi podrle črvivo drevo nekdanjega rimskega cesarstva. In res mogočni Rimljani morajo se ukloniti ptujim narodom in odstopiti prvaštvo onim, ki zidajo kraljestva svoja na podlago krščanstva

in ne na podlago malikovalstva. Moč vzvišenega nauka, ki spodrine malike, uniči sled poganstva, tedaj tudi kraljestva in cesarstva. Le ona vlast in le ona ljudstva, ki sprejmó krščanstvo, ona ne poginejo, ona živé še dandanes; med drugimi tudi Slovani in veja onega debla Slovenci, pri katerih se je Kristov nauk hitro zasejal in ukoreninil. A predno spregovorimo o krščanstvu pri naših očetih, seznanimo se z njihovim prihodom v te pokrajine in drugič vprašajmo se: niso li morebiti uže poprej, nego se navadno misli, tu stanovali?

Slovenci — veja slovanskega debla, ki se je z drugimi indoevropskimi narodi preselil iz srednje Azije v Evropo — bivali so v starodavnih časih v severozahodni Rusiji, o Ilmerskem jezeru in o virih Dnjepra, Dvine in Volge. Živelii so tu več stoletij, veseli, pridni, srečni, bogati, dokler ne pridere divji gotski narod in jih v notranje Rusko potisne in podjarmi. Osvobodé jih še le Huni, ki so iz Azije prihruli. Pod Huni okoli leta 400. pomaknejo svoje meje do Črnega morja. Ko jih tu razna druga plemena od vseh strani stiskajo, silijo na jug do Dacije in k Donavi tako, da je koncem 5. stoletja sedanja Moldava, Valahija in Erdeljsko v njihovi oblasti. Komaj so jeli prosto dihati, uže pridejo siloviti in divji Avari, ki jih hudo stiskajo in pred seboj proti zahodu podé, dokler se po odhodu Longobardov v Italijo leta 568. v Panoniji ne vseló. *) Od tu razširijo svoje domovje od jadranskega morja do Donave, od virov Mure in Drave, od rek Salce in Ina do iztoka Drave v Donavo; to je sedanje Tržaško, Goriško, Istrijsko, Hrvatsko, Kranjsko, vse Koroško in veči del Štajarskega in dolnjega Ogerskega in nekaj krajev na Laškem, Avstrijskem, Solnograškem in Tirolskem, kajti gotovo je, da so bili Slovenci v Bistriški dolini (Pusterthal) na Tirolskem naseljeni, kar je Šafařík in v najnovjšem času Mitterutzner dokazal. Da so tedaj te kraje posedli, ni dvomiti, — ali katerega leta so se naselili, o tem se ne strinjajo niti starejši niti novejši zgodovinarji; le toliko je gotovo, da so koncem 6. stoletja tu prebivali.

Da so pa Slovenci uže pred onim stoletjem tu stanovali, ni ravno neverjetno. Surovicki pravi, da so Sloveni splah prvotni stanovniki v Evropi in trdi, da so bili uže tu ob času Mojzesa. Tudi ruski letopisec Nestor govori o slovenskem rodu, ki je bival okoli Dunaja in kateremu je bil sv. Andronik učitelj. Enako trdi naš Davorin Trstenjak, ki dokazuje v preiskovanji dotičnih starin, da so stanovali naši očetje v starodavnosti na jugu Evrope. Pozneje pa so jih Kelti, Panonci in Rimljani za Karpate potisnili tako, da jih je le malo prihod svojih bratov v naših krajih pričakalo.

Z domačijo Slovencev se je spremenila čez nekoliko let vera njihova. Le malo časa prebiva na velikemu našem, bog zemlje, morja in zraka — Triglav; enako v globoki krog in krog s črnim lesovjem obraščeni dolini (Moravčah) boginja smrti — Morana in na Velesovem z ovčjo pašo obraščeni, bog ovác — Veles. Zopet prisijejo žarki krščanstva v novo Slovenijo, kakor ne dolgo pred v staro Panonijo, Noriško, Istrijo in Dalmacijo. Ker so se sosedje novih naselencev uže bili pokristijanili, so skušali pridobiti tudi Slovence krščanski veri in zato niso prihajali učeniki samo od zahoda, marveč tudi od severa — to je, od Nemcev. Opiraje se pa na hipotezo, da so naši očetje uže pred, pomešani z drugimi narodi tu živeli in ker so bili o prihodu naših prededov še tu živeči kristijani nekakošno seme, ki je pospeševalo razširjanje nebeških nauk —

* Prokop.

Pis.